

Ministerul Culturii din România

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU CULTURĂ BRĂILA

Brăila, Str. Mihai Eminescu nr. 10-12; Tel. 0239/611505; Fax. 0239/612622;
Web: <http://djcbrcultura.ro>; <http://brailadjc.blogspot.ro>; Email: djcbraila@yahoo.com

1.P.M. 4454/29.03.2023
Nr. 1274

128.03.2023

Către,

INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚULUI BRĂILA
DOMNULUI PREFECT TIMOFEI IULIAN

Referitor la: Informare privind situația restaurării monumentelor istorice în anul 2022.
Analiză comparativă cu anul 2021.

Prin prezenta, răspundem adresei dumneavoastră cu Nr. 4003/20.03.2023 recepționată la instituția noastră sub nr. 1136/20.03.2023, prin care ne solicitați un material informativ referitor la „situația restaurării monumentelor istorice în anul 2022. Analiză comparativă cu anul 2021. și, vă comunicăm următoarele:

I. Cadrul legislativ de referință, în domeniul restaurării monumentelor istorice:

I.1. Convenția pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei, adoptat la Granada în 3 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 157 din 7 octombrie 1997;

I.2. Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată 2006, cu modificările și completările ulterioare, în special următoarele articole:

” CAPITOLUL III: Intervenții asupra monumentelor istorice

Art. 23 (1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;

b) executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejmuiri, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

e) strămutarea monumentelor istorice;

f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

(3) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la alin. (2) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(...)

Art. 26 (1) În vederea protejării monumentelor istorice Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte instituții publice subordonate, următoarele atribuții:

6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice;

7. emite avizul privind documentațiile de urbanism din zonele de protecție a monumentelor istorice și din zonele construite protejate;

8. emite avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de

protecție a monumentelor istorice sau a zonelor construite protejate, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurilor urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice;

9. emite avizul pentru Planul de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate", precum și pentru secțiunile de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

10. emite avizele pentru secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și din planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

(...)

Art. 34

(1) Comisii zonale ale monumentelor istorice funcționează pe lângă serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ca organisme științifice de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil, din teritoriu, ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, fără personalitate juridică.

(...)

(5) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au următoarele atribuții:

a) fundamentează și propun elementele specifice strategiei regionale privind protejarea monumentelor istorice;

b) formulează prioritățile pentru protejarea monumentelor istorice în plan regional, în vederea evaluării și asigurării fondurilor necesare;

c) analizează și propun Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice clasarea sau declasarea monumentelor istorice din regiunile lor de competență în grupa A sau B, după caz;

d) propun avizul privind documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului pentru instituirea, delimitarea și reglementarea construirii zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa B sau a zonelor construite protejate cu monumente istorice clasate în grupa B;

e) propun avizarea planurilor urbanistice generale, planurilor urbanistice zonale și de detaliu referitoare la monumente istorice, zonele de protecție ale acestora sau zone construite protejate care nu cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

f) propun avizarea planurilor urbanistice de detaliu și a proiectelor de execuție în zonele de protecție a monumentelor istorice din grupa A și în zonele protejate cu monumente istorice clasate în grupa A, pentru care există reglementări în vigoare avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

g) propun avizul pentru documentațiile tehnice care cuprind lucrări de cercetare, investigații, expertize tehnice, proiecte tehnice și detalii de execuție pentru monumentele istorice clasate în grupa B, care nu presupun intervenția pe componentele artistice, pentru documentațiile privind zonele de protecție a monumentelor istorice și zonele construite protejate;

h) propun avizul pentru documentațiile pentru lucrări de întreținere și reparații curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificări de arhitectură în condițiile în care lucrările se execută cu materiale și tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric care nu presupun intervenția pe componentele artistice.

i) îndeplinesc alte atribuții date în competență, potrivit dispozițiilor prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6) Avizele necesare pentru situațiile prevăzute la alin. (5) lit. e)-h) se pot emite doar incluzând propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a comisiei zonale a monumentelor istorice.

(7) Serviciul deconcentrat al Ministerului Culturii poate solicita motivat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, comisiei zonale a monumentelor istorice reexaminarea propunerilor de aviz formulate în cazurile prevăzute la alin. (5) lit. e)-h).

Art. 34¹ (1) Prin excepție de la prevederile art. 33 alin. (1) și art. 34 alin. (5), Ministerul Culturii sau serviciile deconcentrate ale acestuia pot emite avize privind documentațiile tehnice fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în afara cazurilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pentru tipuri de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele

lor de protecție sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare, realizate cu respectarea anumitor condiții, atunci când respectivele tipuri de intervenții și condiții sunt identificate prin ordin al ministrului culturii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

I.3. Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată 2006, cu modificările și completările ulterioare;

I.4. Ordinul Ministrului Culturii nr. 2797/2017 privind stabilirea tipurilor de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele de protecție a acestora sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare și a condițiilor în care se pot emite avize fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

I.5. Ordinul Ministrului Culturii nr. 2.173 /2013 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, cu modificările și completările ulterioare.

I.6. OMC nr. 3037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris.

II. Astfel, în vederea conservării / consolidării / restaurării / punerii în valoare adecvată a monumentelor istorice la nivelul județului, în anul 2022, DJC Brăila a desfășurat următoarele activități:

✦ **Activitatea de eliberare/emitere a avizelor de specialitate necesare obținerii autorizațiilor de construire/desființare**, deși se desfășoară în termenele și condițiile legii, continuă să acopere timpul de lucru al lucrătorilor într-o măsură covârșitoare datorată - în principal - subdimensionării cu personal a statului de funcții, dar și calității superficiale/neconforme a unor documentații/proiecte de arhitectură, ce necesită mai mult timp pentru analiză și redactare a corespondenței de completare și/sau corectare a documentației inițiale.

La nivelul D.J.C. Brăila - ca, de altfel, în cazul tuturor direcțiilor din țară - există o **disproporție majoră între resursele umane/potențialul uman efectiv însărcinat cu realizarea atribuțiilor și sarcinilor, multiple și complexe, pe linia protejării monumentelor istorice și, dimensiunile reale ale necesarului de personal, strict specializat pe diferite direcții ale domeniului.**

Această necesitate obiectivă, deși a fost înscrisă de legiuitor încă de la apariția actului normativ fundamental în protejarea patrimoniului cultural național imobil, respectiv prin dispozițiile Art. 29 din **Legea nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, privind înființarea Serviciilor monumentelor istorice în cadrul Direcțiilor Județene pentru Cultură, cităm: *“În vederea realizării măsurilor de protejare a monumentelor istorice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi (n.n. Legea nr. 422/2001), în cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se înființează și se stabilesc atribuțiile Serviciului monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu”, nu a fost realizată nici până la data prezentei informări.*

Spre exemplu, pentru eliberarea unui singur aviz se execută o serie de activități succesive și obligatorii, cum sunt: verificarea documentelor/documentațiilor primite și conținutul acestora din fiecare dosar, verificarea la fața locului asupra situației efective existente în teren, redactarea adreselor către beneficiari de completare a documentațiilor cu un conținut necorespunzător/neconform, redactarea referatelor de specialitate cu propunerile de aviz către comisia de specialitate a ministerului de resort (Comisia Zonală a Monumentelor Istorice nr. 10/ Comisia Națională a Monumentelor Istorice), întocmirea, transmiterea și publicarea Tabelului cu documentațiile programate pe ordinea de zi a ședințelor C.Z.M.I 10, participare/susținere în ședințele ordinare/extraordinare ale CZMI 10/CNMI, redactarea și transmiterea înștiințărilor de aviz și plată către beneficiari sau a deciziilor, motivate, ale CZMI 10/C.N.M.I cu privire la corectarea /completarea /returnarea documentației, redactarea avizelor, redactarea notificărilor către proprietar în ce privește drepturile și obligațiile ce le revin potrivit Legii nr. 422/2001, editarea anexelor desenate ale avizului cu vizarea planșelor semnificative care fac obiectul intervenției, rezolvare eventuale contestații cf. dispozițiilor legale în materie (Procedura de contestare – Art. 33 din ROF-ul CNMI/CZMI aprobat prin OMC nr. 2.173 /2013), etc.

Începând cu anul 2017, **DJC Brăila emite și avize în domeniul protejării monumentelor istorice, fără consultarea CZMI 10**, pentru **intervenții/lucrări de mică amploare/impact** asupra monumentelor istorice (ex., bransamente la rețele edilitare / schimbări de destinație / recompartimentări interioare cu structură ușoară demontabilă / reparații fațade de mică anvergură / înlocuire învelitoare/ înlocuire tâmplării, împrejmuirii,

etc.), în conformitate cu dispozițiile **Ordinului Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2.797 din 1 noiembrie 2017** (modificat în 2018).

II.1 În vederea monitorizării intervențiilor ce se efectuează asupra patrimoniului imobil, în bază certificatelor de urbanism eliberate de Primăriile din Județul Brăila și Consiliul Județean Brăila, în anul 2022 DJC Brăila a recepționat un număr de **108 de documentații** care împreună cu fișele de avizare aferent întocmite de compartimentul de specialitate Monumente Istorice și Arheologie al DJC Brăila, au fost programate și prezentate în ședințele lunare ale Comisie Zonale a Monumentelor Istorice nr. 10 (CZMI 10) cu secretariatul la DJC Buzău - și/sau în ședințele periodice ale Biroul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Culturii.

În vederea implementării măsurilor în domeniul avizării intervențiilor, în anul de raportare, DJC Brăila a eliberat un număr de **86 avize de specialitate** în domeniul protejării monumentelor istorice, în vederea obținerii autorizației de construire și/sau desființare, pentru imobile aflate în ansambluri și situri istorice, precum și în zonele de protecție ale monumentelor istorice, din mediul urban și rural.

În anul 2022, din cele **86 de avize, 58 au fost eliberate** în urma consultării CZMI 10 și, **28 avize eliberate direct de DJC Brăila**, pentru intervenții nominalizate în **ORDINUL nr. 2.797** din 14 noiembrie 2017, modificat în anul 2018.

Alte activități desfășurate în domeniul avizării de specialitate au fost:

- participare la **14 ședințe ale Comisiilor de specialitate**, respectiv: **12 ședințe CZMI 10 + 2 ședințe** Biroul CNMI în care funcționarii publici ai DJC Brăila au prezentat documentațiile supuse avizării, în lumina dispozițiilor legale din domeniul protejării monumentelor istorice;
- întocmire **50** de răspunsuri administrative către solicitanții de aviz (negații, solicitări de completare documentații, comunicare răspunsuri contestații, etc.);
- întocmire **108** de fișe de avizare/referate de specialitate (fișele/referatele se întocmesc în urma analizării documentațiilor),
- întocmire **136 de înștiințări cu privire la avizarea/neavizarea documentațiilor + 104** de notificări privind drepturile și obligațiile proprietarilor de monumente istorice.

Menționăm că, respingerile de avizare au fost emise de CZMI 10, fie pentru lucrări realizate - pentru care nu se acordă aviz retroactiv, fie pentru a se modifica/completa documentațiile/proiectele inițiale, în acord cu legislația în vigoare și/sau cu rigorile specifice restaurării monumentelor istorice.

- DJC Brăila a eliberat un număr de **18 Acorduri scrise** în baza OMC 3037/2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă privind emiterea acordului scris, totodată au fost respinse 18 documentații cu privire la solicitare de emitere de Acord scris, întrucât lucrările erau executate/nu se încadrau în prevederile Art. 11 alin. (2) și OMC nr. 3.037/2020.

- Pentru avizele favorabile emise de DJC Brăila în anul 2022, pentru 13 obiective a fost solicitată/condiționată realizarea supravegherii arheologice, iar pentru 6 obiective - realizarea cercetării arheologice preventive.

Comparativ, în anul 2021 situația activității în domeniul protejării monumentelor istorice este următoarea:

- DJC Brăila a recepționat un număr de **91 de documentații** și/sau completări ale documentațiilor inițiale pe care, împreună cu fișele de avizare aferente întocmite de compartimentul de specialitate Monumente Istorice și Arheologie al DJC Brăila, le-a programat și ulterior prezentat în ședințele lunare ale Comisie Zonale a Monumentelor Istorice nr. 10.

- DJC Brăila a eliberat un număr de **111 avize de specialitate** în domeniul protejării monumentelor istorice, în vederea obținerii autorizației de construire și/sau desființare, pentru imobile aflate în ansambluri și situri istorice, precum și în zonele de protecție ale monumentelor istorice, din mediul urban și rural.

- Din cele **111 avize, 70** în urma consultării CZMI și **41 avize** date direct de DJC Brăila pentru intervenții nominalizate în ORDIN nr. 2.797 din 14 noiembrie 2017,

- DJC Brăila a eliberat un număr de **13 Acorduri scrise** în baza OMC 3037/2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă privind emiterea acordului scris, totodată au fost respinse 3

documentații cu privire la solicitare de emitere de Acord scris, întrucât lucrările erau executate/nu se încadrează în prevederile Art. 11 alin. (2) și OMC nr. 3.037/2020.

- Pentru avizele favorabile emise de DJC Brăila în anul 2021, pentru 30 obiective a fost solicitată/condiționată realizarea supravegherii arheologice, iar pentru 2 obiective - realizarea cercetărilor arheologice preventive.

Alte activități în domeniul Avizării de specialitate au fost:

- participare la 12 ședințe CZMI 10, în care funcționarii publici ai DJC Brăila au prezentat documentațiile supuse avizării, în condițiile în care proiectanții nu au fost prezenți,
- au fost întocmite 12 tabele cu documentațiile înaintate spre dezbatere către CZMI 10 (ordinea de zi),
- întocmire 32 de răspunsuri administrative către solicitanții de aviz (respingeri/negații, solicitări de completare documentații, etc.),
- întocmire 111 de fișe de avizare/referate de specialitate.
- întocmire 47 de notificări privind drepturi și obligații (pentru toate avizele și respingeri).

Analiză comparativă în domeniul avizării - anul 2021 și 2022,

	2021	2022
TOTAL DOCUMENTAȚII:	132	136
Documentații înaintate CZMI	91	108
Avize în urma consultării CZMI	70	58
Documentații analizate în baza ORDINULUI nr. 2.797	41	28
Avize eliberate în baza ORDINULUI nr. 2.797	41	28
Documentații pt. obținerea Acordului scris în baza OMC 3037/2020	19	36
Acorduri scrise eliberate în baza OMC 3037/2020	13	18

Facem precizarea că, lucrările de restaurare (mai ales cele de mare amploare, realizate la monumente istorice de mari dimensiuni) se pot realiza pe parcursul a mai multor luni sau ani. În unele cazuri, avizele emise de instituția noastră în vederea restaurării sunt doar o primă fază/etapă, urmând ca, ulterior, beneficiarii să obțină fondurile necesare intervențiilor/restaurărilor.

III. Referitor la măsurile adoptate pentru restaurarea/consolidarea și punerea în valoare a imobilele cu statut de monument istoric, în anul 2022, acestea s-au derulat pe următoarele planuri/direcții:

III.1. Activitatea de îndrumare/consultanță de specialitate/explicitarea legislației în vigoare privind protejarea patrimoniului cultural național, în spiritul necesității de stopare a tuturor formelor de distrugere și/sau alterare a patrimoniului cultural imobil, oferită direct, telefonic sau în scris, tuturor solicitanților/beneficiarilor/petenților - persoane fizice, juridice, instituții și autorități publice/ de drept privat.

În vederea implementării măsurilor de explicitare/clarificare a legislației în domeniul restaurării monumentelor istorice, în anul 2022, funcționarii publici ai compartimentului Monumente istorice și Arheologie din cadrul DJC Brăila au oferit un număr de **541 consultări de specialitate:**

- 343 consultații directe/personale,
- 150 consultații telefonice și,
- 48 în scris.

Comparativ cu **anul 2021**, în domeniul protejării monumentelor istorice au fost acordate un număr de **845** consultări de specialitate (491 consultații directe + 312 consultații telefonice + 42 în scris).

V.2. Alte măsuri adoptate au fost cele care privesc **verificarea legalității modului de efectuare a intervențiilor/restaurărilor** și, în particular, a respectării avizelor de specialitate emise de instituția noastră.

Astfel, personalul cu atribuții de specialitate (1 funcționar public) în domeniul Monumente Istorice și Arheologie a realizat un număr total de **32 inspecții** la imobilele din Mun. Brăila, cf. PO/DJC Brăila, corespunzătoare domeniului. Cu ocazia inspecțiilor au fost întocmite **17 rapoarte de monitorizare și control**, fiecare raport de control fiind referitor la unul sau mai multe imobile controlate.

Suplimentar față de inspecțiile sus-menționate, în **anul 2022**, funcționarii publici de specialitate din cadrul DJC Brăila au efectuat **3 deplasări, la 8 UAT-uri din județul Brăila atât pentru verificarea stării de conservare a monumentelor istorice/siturilor arheologice/monumentelor de for public, cât și pentru informarea verbală și în scris a factorilor de decizie (primari/viceprimari/secretari) asupra drepturilor și obligațiilor legale ce le revin în domeniul protejării, conservării, restaurării și punerii în valoare a patrimoniului cultural (imobil, mobil și imaterial).**

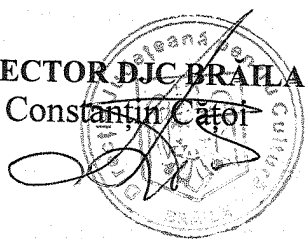
Comparativ, în anul 2021, s-au adoptat/dispus următoarele măsuri:

Pentru verificarea legalității modului de efectuare a intervențiilor și, în particular, a respectării avizelor de specialitate emise de instituția noastră, personalul cu atribuții în domeniul Monumente Istorice și Arheologie a realizat un număr total **47 inspecții** la imobilele din Mun. Brăila, cu întocmirea PV de monitorizare și control aferente, cf. PO/DJC Brăila, corespunzătoare domeniului. Cu ocazia inspecțiilor au fost întocmite **28 rapoarte de control**, fiecare raport de control fiind referitor la unul sau mai multe imobile controlate.

În anul 2022, DJC Brăila a efectuat activități multiple privind clasarea în LMI, ca monument istoric a unui imobil, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 422/2001 și Normelor metodologice de clasare și inventariere aprobate cu Ordinul nr.2260/2008, respectiv a Pavilionul administrativ al fostei "**SOCIETĂȚI FRANCO-ROMÂNE DE MATERIAL DE DRUM DE FIER**" (Uzina PROMEX), astfel dosarul de clasare a fost transmis Ministerului Culturii-DPC și analizat în Secțiunea de Evidență CNMI, care a propus **aviz favorabil**.

Cu stimă,

DIRECTOR DJC BRĂILA,
Constantin Cătoi

Întocmit
Consilier Balcan George